

600 vatgas scottas pasculeschan en il Tessin sin pastgiras che creschissan en uschiglio.

Las aventuras cun schlieusa vegnan reservadas per excursiuns da firmas.

Tgi po ir en biro cun ina pendiculara? Ils inschigners da «Mecatis» en il Vallais.

Tgi va cun la plima – vul dir cun il Prix Montagne?

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **(anr/vi) Puspè sa chatta in manaschi grischun tranter ils nominads per il Prix Montagne. L'onn passà aveva Gran Alpin recalatgà il permi da 40 000 francs. Ils 4 da settember tscherna la giuria a Berna il victur dal 2012.** 15 projects èn vegnids inoltrads, sis projects ha la giuria selecziunà questa stad. «La populaziun muntagnarda furma cun fermas prestaziuns e concepts impresiunants ses avegnir», di il president da giuria *Bernhard Russi*. «Gliez vulain nus onurar cun il Prix Montagne e far encunuscent quai ad in vast public.»

Ina comunicaziun da pressa preschenta ils sis nominads. I sa tracta da dus manaschis dal Vallais e da mintgamai in manaschi en il Grischun, Tessin, Sviz e Vad.

Ventg purs en Valragn

A Nufenen e Valragn ha la producziun da latg e chaschiel ina lunga tradiziun. Varga ventg purs da la cooperativa han procurà per nov schlantsch e guardà che la producziun sappia concurrer sin la fiera liberalisada. Ils purs han decidì da berg pli purtar lur latg da bio en la sennaria, mabain da chaschar sin atgna ristga. 6000 magnuccas à 120 tonnas vegnan producidas l'onn, 30 tonnas van en Germania e fin a Berlin.

Ina schelta da sis projects

«Ils facturs decisivs per il success èn il bun spiert da cuminanza dals participants e la ferma persuasiun, che la muntogna po concurrer, sch'ella mussa sias fermezzas e ses trumfs a moda autentica», stat scrit en la comunicaziun da pressa da la giuria.

Apricosas ed inschigniers en il Vallais

A Nendaz ha ina famiglia fundà avant diesch onns il manaschi «Nend'abricot». Ins na cultivescha betg mo las tipicas apricosas vallesanas, mabain anc ventg auters fritgs sco maila, paira, frajas, tschareschas, palogas, persics u nectarinas. Diesch plazzas cumplainas ed anc ina giada tantas plazzas parzialas porscha il manaschi. En l'atgna butia vendan ins confituras, sirups e liquors.

Dal biro «Mecatis» han ins ina vista grondiusa, pertge el sa chatta en la staziun da la pendiculara Riddes-Isérables. Avant tschintg onns han ins fundà il biro d'inschigniers ch'occupescha en il fratemp set persunas. Ils inschigniers planiseschan maschinas industrialas «cun gronda creativitat e forza innovativa». Las tschintg minutas viadi cun la pendiculara na muntian para nagin dischavantatg, mabain procurian per ina vista vasta e visionaria, scriba la giuria.

700 nursas da latg

Cumenzà hai avant 15 onns cun trais vatgas scottas. En il fratemp posseda «Natur Konkret» en il Tessin 600 animals ed occupescha 14 collavurants. Las vatgas pasculeschan durant set mais l'onn sin pastgiras d'alp – pastgiras che creschissan uschiglio en. «Natur Konkret» furnescha regularmain charn a 15 ustarias ed a varga 3000 privats.

Aventuras en il Muotathal porscha in manaschi ch'exista dapi 14 onns. En il center stattan turas guidadas cun chauns da schlieusa. Ils guides mussan als hospis la regiun genuina e raquintan da la cultura ed istorgia da la val. I vegn purschì turas per firmas e gruppas. «Erlebniswelt Muotathal» porscha lavur cumplaina a sis persunas e gudogn parzial a trenta persunas.

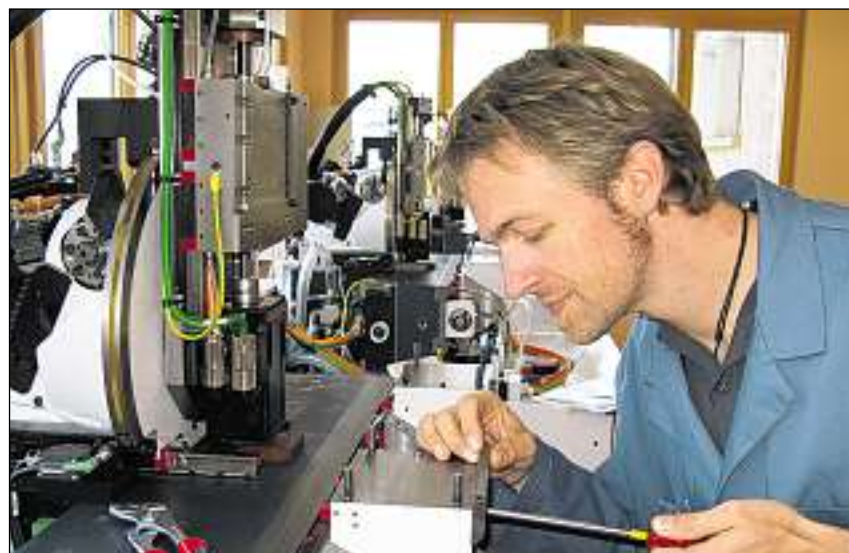
Il 1999 ha la famiglia Henchoz decidì da smetter cun la producziun da latg-vatga ed ha cumenzà a tegnair nursas. Oz tutga il bain a Le Sapalet cun ses 700 animals tar ils pli gronds manaschis svizzers da latg-nursa. I vegn fatg radund ventg sorts chaschiel, jogurts u paintg. Il manaschi furnescha ses products en l'entira Romandia.

Il «Prix Montagne» vegn sponsurà da las duas organizaziuns: Agid svizzer per la Muntogna e Gruppa svizra per las regiuns da muntogna.

Loschs sin lur product – ils purs da Nufenen furneschan chaschiel fin a Berlin.

FOTOS MAD

L'inschigner lavura en la staziun da la pendiculara. El ha ina bellezza vista sur la Val dal Rodan.

Ils megliers fritgs venda il bain «Nand'abricot» en l'atgna stizun.

Sper apricosas cultivescha «Nand'abricot» anc ventg autras sorts fritgs.